

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáckové ve věci

žalobce: J. Z.
t. č. X

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
se sídlem Vyšehradská 424/16, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2023, č. j. MSP-217/2022-ODSK-OTC/9,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým byla podle § 30 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o obětech trestných činů“), zamítnuta jeho opakovaná žádost ze dne 24. 10. 2022 o poskytnutí peněžité pomoci žalobci coby Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

osobě pozůstalé po obětech trestného činu vraždy, která byla doručena žalovanému dne 27. 10. 2022. Předmětný trestný čin byl spáchán dne 1. 11. 2018, žalobce se o něm dozvěděl dne 17. 12. 2018. Na základě těchto skutečností žalovaný dospěl k závěru, že žádost žalobce byla podána po marném uplynutí prekluzivní lhůty podle § 30 odst. 2 zákona o obětech trestných činů.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce uvedl, že dne 1. 11. 2018 byl spáchán trestný čin vraždy, jehož oběťmi byla jeho sestra a matka. O trestném činu se dozvěděl dne 17. 12. 2018, přičemž v této době byl umístěn ve výkonu trestu odnětí svobody.
3. Dřívější žádosti žalobce o poskytnutí peněžité pomoci byly žalovaným zamítnuty právě z důvodu výkonu trestu odnětí svobody. Žalobce k tomu uvedl, že sice s oběťmi trestného činu nežil ve společné domácnosti, ale je toho názoru, že v minulosti měl na požadovanou pomoc nezpochybnitelný nárok, neboť s oběťmi nemohl žít ve společné domácnosti nikoli ze své vlastní vůle, ale na základě rozhodnutí soudu. S oběťmi by nepochybně ve společné domácnosti žil, pokud by nebyl umístěn do výkonu trestu. Tvrdil, že s oběťmi v době spáchání trestného činu vlastně žil, nemohl však být přítomen ve společné domácnosti. Tuto situaci přirovnal k hospitalizaci ve zdravotnickém zařízení.
4. Dále žalobce uvedl, že mu jeho matka poskytovala zázemí. Během umístění ve výkonu trestu jej podporovala formou zasílání balíčků, finančních prostředků atp. Trestným činem o toto zázemí přišel.
5. Ze skutečnosti, že byly předchozí žádosti o poskytnutí peněžité pomoci před uplynutím prekluzivní lhůty zamítnuty na základě nesprávného posouzení navzdory tomu, že na peněžitou pomoc měl nárok, žalobce dovozoval, že jsou předchozí rozhodnutí ve výroku zamítnutí neplatná, a to bez ohledu na uplynutí zmíněné lhůty.

III. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

6. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný setrval na stanovisku uvedeném v napadeném rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
7. Žalovaný zopakoval skutková zjištění uvedená v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Na jejich základě znovu konstatoval závěr, že došlo k zániku práva na poskytnutí peněžité pomoci, a to vzhledem k marnému uplynutí subjektivní prekluzivní lhůty k podání žádosti podle § 30 odst. 2 zákona o obětech trestných činů.
8. K tvrzením žalobce, že dříve splňoval podmínky stanovené v § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů, žalovaný odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2023, č. j. 10 A 9/2022-48, kterým byla zamítnuta žaloba žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2021, č. j. MSP-57/2019-OTC/11. Dle tohoto rozsudku žalobce netvořil se svou matkou společnou domácnost v době jejího úmrtí.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

10. Soud v dané věci rozhodl bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce na výzvu soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. nereagoval.
11. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
 - Podle § 30 odst. 2 věta první zákona o obětech trestných činů lze žádost o poskytnutí peněžité pomoci podat u ministerstva nejpozději do 2 let ode dne, kdy se oběť dozvěděla o škodě nebo nemajetkové újmě způsobené trestným činem, nejpozději však do 5 let od spáchání trestného činu, jinak právo zaniká.
12. O podané žalobě soud uvažil následovně:
13. Soud konstatuje, že skutkové okolnosti podání žádosti žalobce jsou mezi účastníky nesporné. Žalobce byl o spáchání trestného činu vyrozuměn prostřednictvím poučení poškozeného – oběti v trestním řízení ze dne 11. 12. 2018, č. j. KRPC-15486785-57/TČ-2018-020070, které mu bylo doručeno dne 17. 12. 2018, což žalobce v žalobě potvrdil. Tímto dnem počala běžet dvouletá subjektivní prekluzivní lhůta podle § 30 odst. 2 věta první zákona o obětech trestných činů.
14. Podle otisku datového razítka na originálu žádosti žalobce byla žádost doručena žalovanému dne 27. 10. 2022 (na poštu podána dne 25. 10. 2022, datována dne 24. 10. 2022).
15. Prekluzivní lhůty (subjektivní a objektivní) stanovené v § 30 odst. 2 věta první zákona o obětech trestných činů jsou svou povahou lhůtami hmotněprávními, neboť jejich marné uplynutí vede k zániku práva na poskytnutí peněžité pomoci oběti trestného činu. Současně k zániku práva stačí, pokud marně uplyne kterákoli z nich. Podle § 37 zákona o obětech trestných činů a podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 As 189/2020-61, se na počítání hmotněprávních lhůt podle zákona o obětech trestných činů použije právní úprava podle občanského zákoníku. Dvouletá subjektivní prekluzivní lhůta uplynula podle § 605 odst. 2 občanského zákoníku dne 17. 12. 2020.
16. Z výše uvedeného je zjevné, že žádost o poskytnutí peněžité podpory žalobci dle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů byla žalovanému doručena až po marném uplynutí subjektivní prekluzivní lhůty. Soud dodává, že žádost by nebyla včasná, ani pokud by rozhodné bylo datum podání žádosti na poštu. Taková situace by nastala, pokud by oběť trestného činu (pozůstalý po oběti) nebyla řádně poučena o lhůtě pro podání žádosti v tom směru, že jde o hmotněprávní lhůtu, nestačí tedy ve lhůtě žádost předat k poštovní přepravě, nýbrž musí ve lhůtě dojít k doručení žádosti žalovanému (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2021, č. j. 4 As 297/2020-27). Poučení poškozeného – oběti v trestním řízení ze dne 11. 12. 2018, č. j. KRPC-15486785-57/TČ-2018-020070, není součástí správního spisu, soud však nepovažoval za nutné si ho vyžádat, neboť žádost žalobce by byla opožděná, a to velmi výrazně, v každém případě.
17. Tím tedy došlo k zániku práva žalobce na poskytnutí peněžité pomoci podle zákona o obětech trestných činů a žalovanému nezbylo než opožděnou žádost žalobce zamítnout (posouzení uplynutí subjektivní lhůty k uplatnění nároku na poskytnutí peněžité pomoci obětím trestných činů je totiž meritorním posouzením podmínek jeho přiznání, viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2021, č. j. 14 A 6/2021-44).
18. Žalobce pojal svou žalobu jako retrospektivní nesouhlas s předchozími rozhodnutími žalovaného (pozn. soud ve své evidenci zjistil pouze jedinou dřívější žalobu žalobce), kdy tvrdí, že mělo být vyhověno některé jeho předchozí, včasné žádosti. Takový postup žalobce nemůže soud aprobovat. Je-li vydáno správní rozhodnutí, musí se proti němu Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

účastník bránit prostředky nápravy podle správního řádu a popřípadě správní žalobou. Nová, nadto opožděná žádost však takovým prostředkem nápravy být nemůže.

19. Ani v rámci nyní projednávané žaloby není soud oprávněn přezkoumávat jakékoli jiné, předchozí rozhodnutí žalovaného. Ostatně zdejší soud již o jediné předchozí žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného o žalobcově dřívější včasné žádosti rozhodl rozsudkem ze dne 26. 1. 2023, č. j. 10 A 9/2022-48, v němž dospěl k závěru, že žalobce v době spáchání předmětného trestného činu netvořil se svou matkou domácnost, a tudíž nebyl oprávněným žadatelem podle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o obětech trestných činů.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

20. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
21. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 27. července 2023

Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.